

Téesz a homokon

A ligha hitték volna a forráskútiak és az üllések, hogy egyszer majd úgy sikerül úrrá lenni a sivar, homokos földjeiken, hogy még a fekete földi gazdák is eljárnak csodájára. Büszkéik is eredményeikre. A szövetségi mozgalom ideje alatt már háromszor nyerték el a Kiváló Szövetkezet címet. Ma már a homoki zöldszövetkezet modellgazdasága a forráskúti Haladás Termelőszövetkezet. Jó gazdálkodásukat nemcsak a megyehatáron belül, hanem az egész országban ismerik. A nagyon hitvány, 5,4 aranykoronás szántóterületen évről évre többet terem a szőlő, a paradicsom, a paprika, a burgonya és a búza. Igaz, a 300 kiló műtrágya-hatóanyagot minden hektáron kiszórják, a rendszeres szervestrágyázás mellett. A homok kegyetlen tud lenni, de ha megkapja, ami neki jár, megelégedésre is képes.

előbbre a téesz szekere. Meglehetősen primitív körülmények között gazdálkodtak, néhány lófogat, bivaly, s egy-két Hoffer-tractor volt birtokukban.

A termelőszövetkezeti mozgalom kiszélesítésekor, 1961-ben a Petőfi mellett két nagyobb téesz is alakult. Az egyik az Ezüstkalász, a másik a Rózsa Ferenc nevet kapta. Már az első év után egyesült a Petőfi és az Ezüstkalász, újabb egy évre rá pedig a Rózsa Ferenc tagsága is úgy döntött, ezután közösen gazdálkodnak a forráskúti határban. Akkor már több volt a traktoruk

is a régi ekék és lovas kocsik mellett. Újabb traktorokat kaptak 1964-ben, amikor a gépállomás megszűnt. Ettől kezdve a gazdálkodás eredménye évről évre javult. Egy holdon 1964-ben már 7,2 mázsa búza, 34,7 mázsa burgonya, 11,6 mázsa kukorica termett az alacsony aranykoronás földeken. Hozzákezdtek az új, korszerű szőlő- és gyümölcsültetvényekhez is. Először 70 hold szőlőt és 46 hold őszibarackot ültettek el. Ezt újabb 103 szőlő, 40 hold kajszli, 8 hold körte és 15 hold alma telepítése követte. Csomagolószínt, hűtőházat, garázsokat, műhelyeket, darálót és fűrészüzemet is építettek. Elkezdődött a tehenészeti telep beruházása is, ami 1974-ben készült el.

A javuló eredményekre felfigyeltek a szomszédos Üllés község lakói is, ahol 1971-ben már veszteségesen gazdálkodott a he-

lyi Kossuth Termelőszövetkezet. Az alap gondolat, ezért született meg: egyesülni kellene a két, azonos sorsú község szövetkezeti tagságának. Üllésen is 1949-ben kezdődött a szövetkezeti élet. Az első téesz a Vörös Csillag volt. Tagsága küzdelmes években kiváncsólódott össze, s 1961-ben újabb tagokkal gyarapodva már Árpád néven, viszonylag eredményesen gazdálkodott. Abban az időben két másik termelőszövetkezet is alakult Üllésen, a Kossuth és a Rózsa Ferenc. A három termelőszövetkezet 1964-ben egyesült, s a Kossuth nevet választotta.

Az utóbbi években a homoki termelőszövetkezetekben is terjed az újabb és korszerűbb technika. Ezeket azonban sajátos viszonyaikra kell átalakítani, hogy a termelési eredményeik évről évre javuljanak. A forráskúti példa bizonyítja, hogy mindezt sikeresen lehet elvégezni. A termelőszövetkezet gesztora az Egyesített Zöldszög- és Burgonyatermesztő Társuláshoz is. Zöldszög és összefogás, ez volt a társulás alakulásának indítéka. Így kezdtek a körzetben a homoki zöldszög-termesztés fellendítéséhez és elterjesztéséhez. Vajon többre képesek? Mindenképpen. Tavalyi eredményeik — noha nem a legkedvezőbb körülmények között gazdálkodtak — mégis kimagaslóak. Az alapító tagok mondták, akik ugyanezen a területen egyénileg gazdálkodtak, hogy az 1977. évihez hasonló időjárás akkorigban teljesen tönkretette volna őket. Tavaly a forráskúti határban az őszi árpa 48, az őszi búza 30, a kukorica 33, a burgonya 160, a fűszerpaprika 93, a paradicsom 441 és a cecei paprika 163 mázsát termelt hektáronként.

A téesz ma is fejlődik, épül, gazdagodik, a tagság életszínvonalára nő. Ma már 13 ezer négyzetméter üveg- és 45 ezer négyzetméter földhöz is van a gazdálkodásnak. Üzembe állították az új fűszerpaprika-szikkasztót és szárítót. A fejlesztést folytatják, jövőre újabb 26 ezer négyzetméter üvegház felépítését tervezik.

Az üllési és a forráskúti termelőszövetkezet egyesülése utáni első esztendőben már 18,5 millió forint volt a téesz tiszta jövedelme. Tavaly 53 millió, ami az 1972. évhez viszonyítva 286,4 százalékos.

A forráskúti termelőszövetkezet története bizonyítja, hogy hazánkban már hagyományai vannak a szövetkezeti mozgalomnak. A közös akarat és összefogás, a helyesen alkalmazott agrotechnika a jó eredmények záloga.

RADICS FERENC

A napló harmadik kötete

A kártolás a legporosabb és legnehezebb munka a kenderfonógyárban. Kissé sötét a műhely, mindent belep a szürke por, kattognak a gépek, a dolgozók arcán porvédő kendő, szemükön védőüveg, akár a hajdani cséplőgépeknél a polyvásos, úgy néznek ki. Pipicz Mihályné keresem, az Ady Endre szocialista brigád vezetőjét.

Kérdés nélkül mondja: — A kártolóban dolgozni nem leányálom, bár mi megszoktuk, el sem mennénk innen.

Az üzemvezető: — A brigád tagjai mind régiak. A kártolóban alig találni fiatalt, aki odakerül, vagy rövid időn belül elmegy, vagy ottmarad végleg. Sok mulik a kártolókon, a későbbi feldolgozás érzi jó, vagy rossz munkájukat, a minőséget. Pipiczné brigádját csak dicsérni tudom. A brigádról:

Tíz évvel ezelőtt alapították. Senki sem furcsállotta, hogy a legfiatalabb állt az élre. Természetben van a mozgékonyaság. Valamikor a hirdi kendergyárban kívánt elhelyezkedni, de a szegedibe került. Nem bánta meg.

A hirdi gyár előtt sorba álltak fölvetelre. Ide meg toboroztak. Eljöttem, a családi körülményeim is ezt kívánták. Megszoktam itt, szegedi lettem. Tizenkét éve dolgozom a kártolóban, a többiek mind régebb óta. Főlrná a brigádom névsorát? Rácz Lajosné, Szőke Andrásné, Lobár Péterné, Miklós Antal, Domanyik István, Juhos Jánosné, Knetty Gyula, Tóth Lajosné, Szabó G. Istvánné és Szabó Imre. Jól összeszokott társaság, én vagyok a legfiatalabb, amikor megválasztottak brigádvezetőnek, húszéves voltam.

— Egy nagy acélkést láttam a kezében, mit dolgozik avval?

— En kaparós vagyok. A gépekről, a hengerről le kell vágodni a rácsavaródott kenderkötöt.

— Nehéz munka?

— Az, nehéz és fárasztó, nem tolonganak érte az emberek. Jól sikerült brigád a miénk. Nem azt akarom mondani, hogy mi vagyunk a gyárban a legelső, vannak jobbakk is, de nem kell félnem, hogy valaki elkésik, vagy esetleg italozik, fegyelmezetlenkedik. Ilyen nálunk nincs. Noszogatni sem kell az embereket sem, mire sem, szívesen járnak társadalmi rendezvényekre is. Ne vegye dicsekvésnek, de három kivételével mindenki elnyerte már a Kiváló Dolgozó kitüntetését, van aki kétszer is. Két társammal együtt a Könnypápa Kiváló Dolgozója miniszteri kitüntetés is megkaptuk. A munka mennyiségét a gép teljesítőképessége szabja meg.

— De száz százalék alatt soha nem teljesítünk, hiszen az már

szégyen volna, meg a kereseteket is megnyitálná. Mi a fonósoknak adjuk át a kártolt anyagot. Ha rossz anyagot küldünk, átjönnek és a szemünkbe mondják, veszekednének velünk. Ezt nem szeretjük.

— S önök hogyan szólnak vissza, ha gyengén előkártolt anyagot kapnak a távoli telepekről?

— Erről jobb nem beszélni, bár a vajhataktól megfelelő minőséget hoznak. Mi kihozzuk az anyagból azt, ami csak lehetséges.

— A termelésen kívül mit tesznek?

— A művelődésben nem állunk rosszul. Mindenki szeret olvasni, könyvtári tagok vagyunk,

szívesen járunk művészeti és ismeretterjesztő előadásokra. Amióta festőművészek járnak hozzánk és elmagyaráznak sok mindent, egyre többen benéznek a kiállításokra. Igen szeretjük Jakucs professzor előadásait. Van, aki iskolába jár, közöttük én is.

— Mit tanul?

— Textilipari szakközépbe járok, másodéves vagyok.

— Talán el kíváncskozik a kártolóban?

— Rossz felfogásnak tartom, ha valaki csak azért tanul, hogy íróasztal mellé ülhesen. Ma még nehéz volna megmondani, hogy mi lesz a gyárban, akár a kártolóban is tíz év múlva. Lehet, hogy éppen szükségem lesz a nagyobb szakképzettségre.

Pipicz Mihályné párttagsága mellett az alapszervezet vezetője tagja, legutóbb beválasztották a vállalati pártbizottságba, az üzemi Vöröskeresztben is tisztséget visel, s mosolyogva megjegyzi, hogy a gyár KST-csoportjának a titkára.

— Nem kíváncskoznak tisztább, nyugodtabb, könnyebb munkahelyre?

— Mondhatnám, hogy igen, de akkor hazudnék. Mi már kártolás szívvel érzünk, és kártolás fejjel gondolkodunk. Azt hiszi, hogy akik itt dolgoznak évtizedek óta, azok elmennének a műanyagba? Nem. Még csak azt se mondhatom, hogy félnek az újtól, de ezt is meg lehet szeretni, még akkor is, ha tényleg pocskék munka. Nagy erő az idő, mely összekovácsolta ezt a társaságot. Mi tiszteljük és becsüljük egymást, haragosdít soha nem játszunk. A brigádnapló harmadik kötetét írjuk, s szeretnénk elnyerni a Vállalat Kiváló Brigádja kitüntetését, mivel az aranyat kétszer megszerztük már.

GAZDAGH ISTVÁN

